

Mart

2019

BILTEN 3

PSSS UŽICE

SADRŽAJ BILTENA

Tema: Crvena detelina -dipl. inž. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo	(strana3)
Tema: Rezidba borovnice u rodu dipl. inž. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo	(strana4-5)
Tema: Suzbijanje korova u malinjacima dipl. inž. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja	(strana5-6)
Tema : Voćni sipac – Xyleborus dispar dipl. inž. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja	(strana 7-8)
Tema: Potencijalni korisnici za IPARD sredstva -dipl. inž. Bojana Nešić savetodavac za agroekonomiju	(strana8-9)
Tema: dipl. inž. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo	(strana)
Tema: Prekalemljivanje voćaka dipl. inž. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo	(strana9-10)
Tema : Primer ishrane ovnova dipl. inž. Dejan Stanković ,savetodavac za stočarstva	(strana10)
Tema: Đubrenje voćaka dipl. inž. Snežana Janjić, savetodavac za voćarstvo	(strana11)
Tema: Pčele oprašivanjem povećavaju rodnošć voća dipl. inž. Ana Đoković ,savetodavac za voćarstvo	(strana12)
Stanje useva – dipl.inž.Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo	(strana 12)
Prognoza i izveštavanje o prisustvu biljnih bolesti i štetočina: Zaštita zasada maline tokom listanja dipl.inž. Milenko Gavrilović, stručni saradnik.	(strana12-14)
Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a	(strana14-17)

POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA DOO“ UŽICE

- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, vd.direktor -savetodavac za ratarstvo
- dipl.ing, Miroslav Milivojević- stručni saradnik za stočarstvo
- dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik za zaštitu bilja
- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo
- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Bojana Nešić ,savetodavac za agroekonomiju
- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Dejan Stanković, savetodavac za stočarstvo
- dipl.ing. Snežana Janjić, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Ana Đoković, savetodavac za voćarstvo

50 GODINA SA VAMA PSSS LIDER INFORMACIJA

koji prati i implementira nove trendove i tehnologije u proizvodnji, specifičan sistem rada i implementacija novih znanja, lidersku poziciju znanja implementira u proizvodnju kod neposrednih proizvođača.

Kroz svakodnevno obavljanje svojih aktivnosti postajemo prepoznatljivo ime na tržištu znanja.

Spremni smo sa pružimo stručnu pomoć iz oblasti:

- ratarstva
- stočarstva
- voćarstva
- zaštite bilja
- kao i da otklonimo sve nedoumice u poljoprivrednoj proizvodnji

PSSS je sistem koji ima:

- 50 punih godina rada;
- 15 zaposlenih stručnjaka sa sedištem u Užicu
- Profesionalan stručni kadar koji jednostavno i brzo povezuje znanje sa praksom
- Ažuriranje novih stručnih informacija i znanja

Brz protok informacija od PSSS prema vama i obrnuto, omogućava efikasno rešavanje nastalih problema!

Telefoni /fax službe: 031/513-754, 516-266 e- mail: pssuzice@sbb.rs

Crvena detelina

Ima važnu ulogu u proizvodnji kvalitetne stočne hrane, i odličan biomeliorator zemljišta. Spada u grupu višegodišnjih biljaka. Na korenu crvene deteline žive kvržične bakterije – rhizobium trifoli, koje imaju sposobnost da vezuju atmosferski azot, te je ona odličan predusev za većinu ratarskih useva.

Crvena detelina je biljka vlažnijeg podneblja, sušu slabije podnosi. Tolerantnija je nešto na kisela zemljišta, ali ne i otporna.

Ako se gaji kao čist usev ostaju u plodoredu dve – tri, a u smeši sa travama do pet godina. Od mineralnih đubriva pod osnovnu obradu primenjuju se fosforna, kalijumova i krečna, dok se azotna koriste u predsetvenoj pripremi.

Setva crvene deteline se može obaviti u dva roka, u proleće i u kasno leto.

U proleće je najbolje obaviti krajem marta i tokom aprila kako bi se biljke što bolje razvile do nastupanja suše. Najbolje vreme za letnju setvu je od polovine avgusta do polovine septembra. Potrebne količine semena crvene deteline su oko 18kg/ha, pod uslovom da je ravno, usitnjeno i dovoljno slegnuto. Rastojanje između redova 12 – 14, a dubina setve 1,5 – 2 cm.

Neposredno po setvi zemljište treba povaljati, kako bi se omogućilo ravnomerno i istovremeno nicanje semena.

Kao stočna hrana crvena detelina se koristi u različitim oblicima:

- za zelenu masu
- za seno
- za silažu
- dehidrirana u obliku brašna

Za seno, što je i najčešći vid njenog korišćenja, crvenu detelinu treba kositi u vreme punog cvetanja primarnih cvasti. Kao zelena stočna hrana koristi se najčešće u obliku paše, najčešće u sistemu detelinasto – travnih smeša.

Ispaša treba da počne nešto ranije, u fazi pupoljenja, da bi se početkom cvetanja završila.

Za siliranje se koristi u fazi punog cvetanja.

U prosečnim uslovima gajenja postiže se prinos 7 – 8 t/ha sena, dok se u boljim uslovima može dobiti 10 – 15 tona.

Ljubodrag Pantelić, dipl.inž.

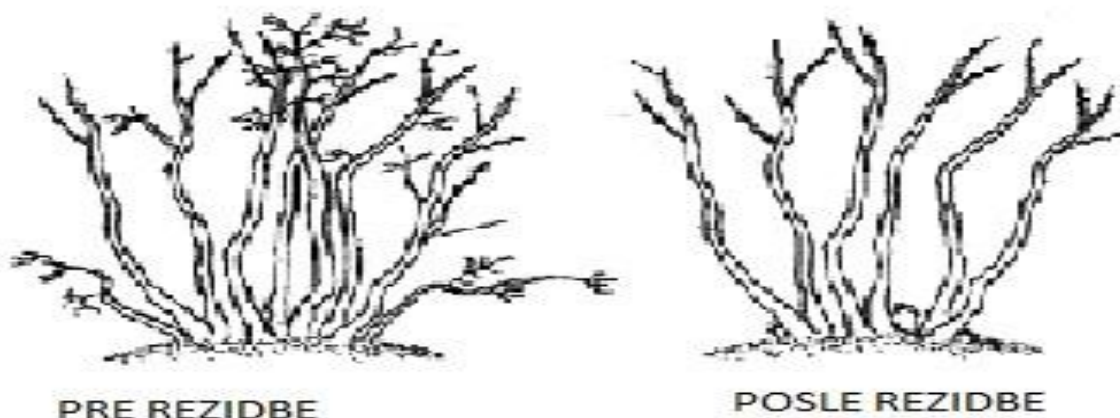
Rezidba borovnice u rodu

Kao i ostale voćne vrste i borovnica traži redovnu rezidbu. To je uslov za redovan, kvalitetan i obilan rod. Izvodjenjem rezidbe postiže se proredjivanje , prosvetljenje i provetravanje žbunova. Rezidbu treba započeti još u prvoj godini po sadnji. Borovnica počinje da radja već u drugoj godini po sadnji. Plodove donosi na dvogodišnjem rodnom drvetu, tj. na letorastima iz prethodne vegetacije. Pošto većina sorti imaju sklonost da prerode , nameće se potreba uklanjanja jednog dela rodnog drveta putem rezidbe. Kod sorata sa tendencijom poleganja bočnih izdanaka potrebno je njihovo uklanjanje ili prekraćivanje, dok je kod sorata sa vertikalnim izdancima potrebno proredjivanje rodnih grana unutar žbuna

Slaba rezidba se izvodi svake godine sa ciljem uklanjanja starijih i polomljenih grana. Oštra rezidba se u principu ne preporučuje osim ako nije u pitanju jača regeneracija i obnavljanje žbuna.

Jaka rezidba podrazumeva uklanjanje sitnih rodnih grančica, uklanjanje pojedinih izrodjenih izdanaka žbuna i jako prekraćivanje izdanaka , što dovodi do znatnog smanjenja prinosa , povećanja krupnoće ploda i ranijeg zrenja . Ova rezidba se primenjuje svake šeste godine sa ciljem formiranja mladog rodnog drveta . Jača rezidba se sprovodi kod slabijih žbunova i na lošijim zemljištima sa deficitom hrane i vlage .

Od četvrte godine izvodi se umerena rezidba svake godine. Ona se sastoji u detaljnijem čišćenju i proredjivanju žbuna, kako bi se obnavljao rodni potencijal . Rezidbu treba svesti na nekoliko jačih rezova u cilju uštede radne snage, pri čemu sesve nepotrebne grane uklanjaju do osnove ili neke bujne bočne grane.

Povijene bočne izdanke takođe treba ukloniti. Jačina rezidbe zavisi od broja rodnih pupoljaka po grančici, što zavisi od uslova gajenja i sorte. Kod sorti koje imaju sitan plod preporučuje se skraćivanje jednogodišnjih grančica koje donose rod na 3-5 pupoljaka radi povećanja krupnoće plodova

Rezidbu treba izvesti posle prestanka opasnosti od poznih prolećnih mrazeva, mada se može izvršiti u svako doba od opadanja lišća pa do završetka cvetanja, ukoliko je potrebno.
Radulović Andrija dipl. Inž.

Suzbijanje korova u malinjacima

Korovi u uevima i zasadima koriste vodu i hranljivih elemenata koje su potrebne za razvoj gajene kulture. Utiču i na povećanje transpiraciju, što povećava relativnu vlažnost vazduha i povoljno utiče na razvoj pojedinih bolesti u toku vegetacije. Ovo nam govori da je sa ekonomske tačke gledišta suzbijanje korova je bitan način smanjenja pojedinih troškova u poboljšanje uslova gajenja u voćnim zasadima.

Ovim se nameće značaj redovnog suzbijanja korova u malinjacima. Korove u malinjaku uspešno suzbijamo agrotehničkim i hemijskim merama. Agrotehničke mere podrazumevaju međurednu obradu u više navrata tokom vegetacije.

Kod **hemijskih mera** suzbijanja možemo koristiti selektivne i neselektivne herbicide. To zavisi od vrste korova prisutnih u malinjaku kao i od količine zakorovljenosti. Posebno kod primene neselektivnih herbicida treba obratiti posebnu pažnju na negativne efekte zanošenja pesticida. To može prouzrokovati pojavu fitotoksičnosti i sušenja maline. Zato ova prskanja treba izvesti po izuzetno mirnom vremenu, veoma pažljivo.

Hemijsko tretiranje se može vršiti i u rano proleće pre kretanja vegetacije. Ti herbicidi nepovoljno deluju na klijanje i nicanje korova. Prestavnik ove grupe je **Stomp aqua**. **Stomp aqua** je registrovan i koristi se u zasadima maline pre kretanja vegetacije. Preporučena količina primene je 3l/ha, po celoj površini malinjaka. Suzbija uglavnom jednogodišnje i neke višegodišnje korova. Koristi se na obrađenom i poravnatom zemljištu, nakon unosa đubriva i obrade zemljišta.

Od kontaktnih neselektivnih herbicida koriste se preparati na bazi glufosinat amonijum (**Basta, Sirius, Dinamit**) i dikvat dibromid (**Diqua top, Dessicash**). Korišćenje ovih preparata se popularno naziva i „ hemijsko košenje“, jer kontaktno deluju tako što sprže nadzemnu masu korova.

Koriste se u količinama 3-4 l/ha tretirane površine. Deluju neselektivno i na jednogodišnje i višegodišnje korove. Efekat delovanja je vidljiv već posle 2-3 dana. Primenjuju se po suvom i tihom vremenu.

Tretiranje kontaktnim herbicidima se preporučuje najviše 1 puta tokom godine. Obično se počinje sa primenom herbicida kada su korovi visine 15-20 cm visine. Veliki broj proizvođača ih istovremeno koristi i za uništavanje prve serije mladih izdanaka. Nedostatak u primeni ovih herbicida je relativno brza obnova korovskih biljaka, kao i oštećenja malina ako dođe u dodir sa zelenim delovima.

Za suzbijanje jednogodišnjih uskolisnih i višegodišnjih uskolisnih korova (npr. plevina, zubača...) koriste se **selektivni herbicidi**. Iz ove grupe našli su primenu **Fusilade forte 1,5-1,8 l/ha, Focus ultra 1-3 l/ha, Gallant super 1-1,5 l/ha, Kletox 0,8-2,0 l/ha** tretirane površine. Ne oštećuju malinu. Primenjuje se po suvom vremenu.

Totalni neselektivni herbicidi primenjuju se uglavnom za pripremu parcele pre sadnje maline, da bi očistili parcelu od rizomskih višegodišnjih korova. Translokaciono prodiru u sve biljne organe i izazivaju sušenje biljke. Efekat tretiranja je vidljiv tek nakon 10-14 dana, a potpuno sušenje korova nakon 20-25 dana.

Primena u zasadima maline u vegetaciji se preporučuje samo u izuzetnim situacijama i uz veliki oprez. Tretiranje izvoditi po suvom i tihom vremenu, uz korišćenje štitnika da ne bi zahvatili gajenu biljku. Najpoznatiji preparati iz ove grupe: Glifol, Glifosav, Clinic.... Aktivna materija je glifosat i primenjuje se 4-8 l/ha tretirane površine.

U korovskoj flori malinjaka na početku vegetacije dominiraju sledeće korovske vrste mišljakinja (*Stellaria media*), mrtva kopriva (*Lamium purpureum*) i višegodišnji korovi u zelje (*Rumex sp.*).

Za uništavanje mestimičnih oaza zelja u međuredu mogu se koristiti totalni herbicidi ili preparati na bazi 2,4-D (**Monosan herbi, Moto...**), ali samo rano u proleće pre pojave mladih izdanak u međuredu.

Velike površine malinjaka koje obrađuje porodično gazdinstvo nameće potrebu veće primene herbicida nego ranije. Najčešće greške se prave u doziranju herbicida i količini vode potrebne za njihovu primenu. Da bi izbegli negativne efekte i sušenje zasada, poljoprivrednim proizvođačima savetujemo oprez i konsultaciju sa stručnim licima.

Zorica Lazić, dipl.inž.

Voćni sipac – *Xyleborus dispar*

Potkornjaci (*Scolitidae*) su tvrdokrilci valjkastog tela, tamnosmeđe do crne boje, dužine nekoliko milimetara. Napadaju različite voćne vrste (jabuka, kruška, šljiva i dr.), kao i šumsko drveće. Najčešće napadaju oslabljena stabla, ali neke vrste mogu napasti i potpuno zdrave voćke. Često oštećuju stabla nakon elementarnih nepogoda: suše, grada ili mraza. Posljednjih godina raste njihov značaj u voćnjacima.

Među vrstama ove porodice najznačajniji je **voćni sipac** (*Xyleborus dispar*) koji ponekad napada i potpuno zdrava stabla. Prezimljiva imago. U proleće postaje aktivan kada temperatura vazduha dosegne 18 °C. Ženka se nakon kopulacije ubušuje u drvo, a na kraju bušotine odlaže jaja iz kojih se izlegnu larve. Larve se hrane gljivicom roda *Ambrosia* koja se razvija u izbušenim hodnicima. Odrasli insekti se pojavljuju u avgustu.

Napadnuta stabla se slabije razvijaju. Lišće ima slabiji turgor i vene, cvetovi gube svoju prirodnu boju i venu, a pri jakom napadu propadne celo drvo. Na deblu napadnutih stabala vidljive su rupice promera do 2 mm.

Jače napadnuta stabla treba rano u proleće uništiti, pre izlaska odraslih jedinki iz hodnika. Imaga potkornjaka delimično se uništavaju korišćenjem insekticida u borbi protiv drugih štetnih insekata.

Dobra metoda suzbijanja potkornjaka je hvatanjem i uništavanjem imaga mirisnim, lovnim klopka. Suzbijanje je moguće i uštrcavanjem insekticida jače koncentracije u hodnike ili bušotine na stablu (npr. Actellic EC).

. Potencijalni korisnici za IPARD sredstva

Potencijalni korisnici sredstava IPARD fondova mogu biti lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalaze se u aktivnom statusu, i to su:

- fizičko lice (nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva),
- preduzetnik,
- privredno društvo,
- zemljoradnička zadruga.

Sredstva iz IPARD fondova su prvenstveno namenjena poljoprivrednim proizvođačima koji su prerasli nacionalni agrarni budžet, a nisu u situaciji da koriste velike komercijalne bankarske kredite. Ova grupa poljoprivrednih proizvođača ima veliku šansu da iz IPARD sredstava izvuče maksimum i razvije sopstvenu proizvodnju do nivoa sa kog može uspešno tržišno da posluje. Pravilnici Ministarstva poljoprivrede za podsticaje u poljoprivrednoj proizvodnji su prošle godine definisali da ono poljoprivredno gazdinstvo koje ispunjava uslove za konkurisanje za sredstva iz nacionalnog budžeta, taj ne može da se prijavi na konkurs za IPARD, ali i obrnuto. Postupak za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje pokreće se podnošenjem zahteva za odobravanje projekta na osnovu javnog poziva koji raspisuje ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede - Uprava za agrarna plaćanja.

Pre donošenja odluke i podnošenja zahteva za korišćenje bespovratnih sredstava, svaki poljoprivrednik treba da zna svoj razvojni plan, svoje uslove i mogućnosti, šta želi da razvija, odnosno da sagleda dugoročni sopstveni razvoj na osnovu ličnih potreba. Ukratko, potrebno je imati jasnu viziju kako će se investicija odraziti na proizvodnju na gazdinstvu, kako će se otplatiti i na koji način će se postići standardizacija u proizvodnji.

Na tom putu je potrebna je, a može se reći i neophodna, saradnja sa stručnjacima iz adekvatnih oblasti.

Korisnici sredstava iz IPARD fondova sredstva koriste po principu refundacije. Korisnik najpre treba da uloži sopstvena ili kreditna sredstva u sprovođenje projekta koji je odobrila IPARD agencija, a tek nakon njegovog završetka dobija se povraćaj dela novca – bespovratnih sredstava.

Pored uslova da korisnik mora unapred da obezbedi, sredstva koja su potrebna za realizaciju čitave investicije, prilikom konkurisanja potencijalni korisnik treba da dostavi i svu potrebnu dokumentaciju koja se od njega traži kako bi uopšte ušao u proces odobravanja projekta.

Lice koje ispunjava opšte i posebne uslove, pravo na odobrenje projekta ostvaruje ako dokaže svoju ekonomsku održivost i održivost projekta na kraju investicionog perioda kroz poslovni plan koji izrađuje. Biznis plan je obavezan deo dokumentacije uz zahtev.

Podnosilac zahteva može podneti samo jedan zahtev za odobravanje projekata po istom javnom pozivu.

Bojana Nešić,dipl. Inž.

Prekalemljivanje voćaka

Prekalemljivanje voćaka se primenjuje u slučaju ako je izvršen pogrešan izbor sorti za određene agroekološke uslove, ako se želi uneti nova sorta oprašivač, ako su veći zahtevi tržišta za određenom sortom , ako divlje voćne vrste želimo privesti kulturi. U praksi se najčešće prekalemljuje jabuka, kruška i šiva, nešto ređe trešnja, višnja, breskva i dunja. Višnja se može kalemiti na trešnju, a većina trešanja na višnju ne mogu. Kajsija se može kalemiti na šljivu, dok šljiva na kajsiju ne , zatim većina sorti krušaka na dunju može, dok dunja na krušku ne može. U pogledu starosti , voćke se mogu prekalemljivati do dvadesete godine starosti, mada je bolje ako su voćke mlađe jer se tada postiže veći uspeh. Prilikom prekalemljivanja mora se voditi računa da se sorte podudaraju u pogledu bujnosti, vremena cvetanja i završetka vegetacije

Pre prekalemljivanja voćke treba na vreme pripremiti. Kod starijih voćki treba skratiti grane koje će se prekalemiti i to obično krajem februara ili početkom marta, dok se kod mlađih stabala to mora uraditi prilikom prekalemljivanja. Prekalemljivanje se može uraditi direktno na deblu, na prvim ramenim granama i na granama u kruni. Poželjno je da grane nisu deblje od 5-8 cm i da su donje duže a gornje kraće. Obavezno prilikom prekalemljivanja treba ostaviti 2-3 grane hraniteljice, slabije razvijene grane koje su položnije i u donjem su delu krune. Njihova je uloga da hrane stablo dok se ne razviju kalem okca, da sprečavaju pojavu velikog broja vodopija i da štite deblo od sunčevih ožegotina. Prekalemljivanje voćaka se izvodi pre kretanja vegetacije, ili što je bolje u vreme kretanja vegetacije. Pri prekalemljivanju u proleće primenjuju se različiti načini kalemljenja i to: spajanjem,kalemljenjem pod koru, na isečak, sa strane u procep. Najbolje rezultate daje kalemljenje na isečak jer presek pre kalusira, manje je očenjivanje pri duvanju vetrova. Koliko ćemo ostaviti grančica zavisi od debljine grane i kreće se od1-4 kalem-grančice.

Poželjno je da presek na grančici koje se stavljaju pod koru ili na isečak bude što duži. Kalem grančice se stavljaju sa unutrašnje ili bočne strane grana. Kalem grančice koje se stave pod koru ili u isečak čvrsto se zavežu rafijom ili specijalnim trakama za ovu namenu i posle vezivanja svi preseki na mestu kalemljenja se premažu kalem voskom. Ukoliko se pri ovom kalemljenju ne prime neke kalem grančice, onda se u avgustu izvrši kalemljenje na spavajući pupoljak. U toku godine treba uklanjati mladare stare sorte i narednih 2-3 godine formirati željeni oblik krune.

Prekalemljivanje na spavajući pupoljak u avgustu preporučuje se kod starijih voćaka i to za trešnju, višnju, breskvu i kajsiju. U ovom slučaju ostavi se na svakoj grani 2-3 pravilno raspoređena mladara i izvrši se kalemljenje pri njihovoj osnovi na spavajući pupoljak. Skraćivanje mladara vrši se u proleće iznad pupoljaka.

Nebojša Brzaković, dipl. inž.

Primer ishrane ovnova

U ishrani ovnova razlikujemo: Ishrana ovnova van sezone pripusta I Ishrana ovnova u sezoni pripusta

Ishranu ovnova treba organizovati tako da se obezbedi priplodna kondicija tokom cele godine, a zatim i visoka produkcija vune.

Obrok mora biti sastavljen iz većeg broja hraniva visokog kvaliteta

hranivo	U sezoni	pripusta	Van sezone	pripusta
	leto	zima	leto	zima
Paša,kg	2,0	-	4,0	-
Seno,kg	1,0	1,0	0,5	0,5
Silaža,kg	-	2,0(ili 0,7kg sena)	-	4,0kg(ili 1,3kg sena)
Šangarepa,kg	0,5	0,5	-	-
Koncentrat,kg	1,0	1,0	0,5	0,5
Stočna so,g	18	18	13	13

Na dva meseca pre početka planiranog korišćenja (uzimanja sperme ili prirodnog pripusta) ishrana se pojačava na taj način što se leti smanjuje količina zelene hrane, a zimi količina silaže, dok se smeša koncentrata može povećavati za 50-100%.

Dejan Stanković dipl. inž.

Đubrenje voćaka

Dugovečnost voćaka, dubina na kojoj se razvija njihov koren, stadijum razvicia s nejednakim zahtevima za pojedinim hranjivim elementima i mnogobrojnim drugim činiocima čine da đubrenje predstavlja vrlo složen problem u voćarstvu. Danas đubrenje predstavlja jednu od najvažnijih agrotehničkih mera i najviše doprinosi intezivnosti voćarske proizvodnje. Zadatak đubrenja jeste da se zemljište učini što plodnije i da se voćkama osigura hrana u dovoljnim količinama od početka do kraja vegetacije. Za svoje održavanje i uspevanje, voćke uzimaju iz zemljišta više hranjivih elemenata, bez koje voćke se ne bi mogle normalno razvijati. Praktično u zemljištu se javlja nedostatak samo tri elementa to : azot, fosfor i kalijum. ređe kalcijum i mikroelementi. Različiti organi voćaka troše i različite količine hranjivih elemenata, tako da plodovi troše dosta fosfora i azota, a lišće više kalijuma i magnezijuma. Đubrenjem se uspostavlja ravnoteža između bujnosti i rodnosti voćaka. Ova ravnoteža se uspostavlja prilagođavanjem đubrenja prema voćnoj vrsti, sorti, zemljištu, klimi i načinu obrade zemljišta.

Sobzirom na ciljeve đubrenje može biti; osnovno i meliorativno. Meliorativno đubrenje pre sađenja voćaka, đubrenje prilikom sađenja voćaka, đubrenje mladih voćaka i đubrenje voćnjaka u punoj rodnosti. A po vrstama đubriva mogu biti: organska, mineralna i specifična (bakterijska).

Organska ili prirodna đubriva sadrže organske materije biljnog porekla. U organska đubriva ubrajaju se stajnjak, osoka, živinsko đubrivo i razna druga đubriva nastala od raznih biljnih i životinjskih otpadaka. Organska đubriva obogaćuju zemljište hranjivim materijama i poboljšavaju njegovu strukturu kako na lakim, tako i na teškim i zbijenim zemljištima. Vrste meliorativnih đubriva su još; hunizacija, fosfatizacija, kalcifikacija.

Dopunska đubriva se još nazivaju i mineralna đubriva. Sadrže samo određene hranjive sastojke u jačim koncentracijama i ako se upotrebljavaju u većim količinama zamaraju zemljište i kvare njihove fizičke i hemijske osobine. Ovakva đubriva se primenjuju za jednu vegetacionu sezonu.

Prihranjivanje je vrsta dopuskog đubrenja kojom se biljci u toku vegetacionog perioda obezbeđuju lako usvojiva đubriva. Prihranjivanje se može obavljati na više načina: unošenjem granuliranih đubriva u zemljište, folijarno, unošenjem preko sistema za navodnjavanje (fertigacija).

Snežana Janjić, dipl. inž.

Pčele oprašivanjem povećavaju rodnost voća

Zahvaljujući instinktu za sakupljanje hrane medonosna pčela obavlja veliku uslugu u poljoprivredni putem oprašivanja gajenih biljaka. Utvrđeno je da je postignuti efekat od oprašivanja 20 do 40 puta veći od direktne koristi pčela. Zemlje sa naprednom poljoprivredom angažuju pčelinja društva i tu uslugu nadoknađuju pčelarima kroz voće ili novac.

Korišćenjem pčela kao polinatora mogu se povećati prinosi u pčelarstvu i do 50%, a zahvaljujući otkriću Gubina uvedeno je i dresiranje pčela gde se koristi uslovljen refleks pomoću koga usmeravamo pčele u određenom pravcu da posećuju određeni zasad. To se postiže stimulisanom prihranom aromatizovanim sirupom, flitovanjem cvetova i metodom inserta. Danas se ovim metodama pronos može utrostručiti i smatra se da od svih oprašivača u savremenoj poljoprivredi pčela učestvuje sa 80 – 90%. Ona jedan isti cvet posećuje više puta sve dok ne dođe do oplodnje. Po završenoj oplodnji gotovo svi cvetove prestaju da luče nektar , prestaje atraktivnost pčelama jer opadaju krunični listići i izostaju mirisne materije. Prednost pčela je u tome što ih čovek gajenjem u košnicama štiti od bolesti i štetočina pa se u vreme čuvanja veći broj pčela nalazi u svakoj košnici za razliku od spontanih oprašivača koje permanentno uništavamo korišćenjem pesticida – insekticida.

Primenom savremenih agrotehničkih mera, jesenjim zaoravanjem i nagrtanjem uništavamo polinatore koji su našli stanište u površinskom delu zemljišta Na jednom istom zasadu angažovanjem medonosih pčela za oprašivanje prinos se može povećati više desetina procenata, a rentabilnost nekoliko desetina puta.

Ana Đoković dipl.inž.

Stanje useva

Prihranjivanje pšenice se privodi kraju ostalo su manje površine u brdskoplaninskom području i biće završeno do 31.marta.Obilaskom terena nisu uočene bolesti lesta na strnim žitima.

Ljubodrag Pantelić

Zaštita zasada maline tokom listanja

Za pravilno odabiranje izdanaka maline potrebno je da se sačeka da se pupoljci delimično razvijaju. Na ovaj način se jasno uočavaju oboleli i izdanci sa izmrzlim pupoljcima koji se

uklanjaju. Oni sa dobro razvijenim pupoljcima se vezuju za žicu. Na dužni metar špalira ostaviti od 5 do 7 odabranih izdanaka. U velikom broju zasada nije urađena prolećna zaštita kombinacijom nekog od preparata na bazi mineralnog ulja i bakarnih sredstava.

Zaštita tokom listanja je naročito važna za suzbijanje grinja i bakterijskih obolenja.

Za zaštitu od bolesti uzrokovanih bakterijama (*Pseudomonas syringae*) preporučuje se neki od bakarnih preparata i to:

FUNGURAN.....	0,30% (300 g/ 100 l vode)
EVEREST	0,30% (300 g/ 100 l vode)
CUPROXAT.....	0,35% (350 ml/ 100 l vode)
CUPRABLAU Z.....	0,35% (350 g/ 100 l vode)
CUPROZIN	0,35% (350 g/ 100 l vode)

Protiv malinine grinje lista (*Phyllocoptes gracilis*) i štetnih insekata u ovoj fazi razvoja maline koristiti neko od preporučenih sredstava:

ABASTATE (ili VERTIMEK, AKARISTOP).....	0,10 % (100 ml u 100 l vode)
TALSTAR 10 EC ili FOBOS.....	0,050% (50 ml u 100 l vode)

PRIMENA HERBICIDA U ZASADIMA MALINE

Za suzbijanje korova preporučuje se primena nekog od herbicida

STOMP AQUA	2,9 l/ha (tretiranje zemljišta, deluje na korove pre nicanja)
FUSILADE FORTE.....	1,3 l/ha (samo za uskolisne korove u porastu 10-15 cm)
FOCUS ULTRA	1-3 l/ha (samo za uskolisne korove u porastu 10-15 cm)
DIQUA TOP ili DESSICASH	4 l/ha (korovi u porastu 5-15 cm)
BASTA 15 ili REGLONE FORTE..	3-5 l/ha (korovi u porastu 5-15 cm)

Napomena:

- Fusilade forte i Focus ultra se koristi za suzbijanje samo uskolisnih korova koji su iznikli i u porastu 10-15 cm. Na malinu i na širokolisne korovske vrste nema herbicidno delovanje.
- Basta, Reglone forte, Diqua top ili Dessicash su kontaktni herbicidi koji se primenjuju na iznikle korove porasta 5-15 cm. Manje količine herbicida su potrebne ako dominiraju širokolisni, a veće količine za suzbijanje uskolisnih korova. Herbicid se usvaja listom i nadzemnim delovima korova.

Milenko Gavrilović, dipl.inž.

AGRO PONUDA BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Izveštaj PSSS Užica za I kvartal - agro ponude. U toku I kvartala objavljeno je 64 agroponude na sajt www.agroponuda.com, od čega je realizovano 10 agroponuda.

Poštovani poljoprivredni proizvođači posetite stranicu <http://www.agroponuda.com/> ili nam se obratite ako želite nešto da oglasite da prodajete ili kupujete.

Cene žive stoke u Srbiji 18-24.03.2019.god.

Cene žive stoke na stočnim pijacama				Klanične cene žive stoke			
Životinje	težina	rasa	Dominantna cena	Životinje	težina	rasa	Dominantna cena
Dviske	Sve težine	Sve rase	150-220	Bikovi	Preko 500kg	HF	220-240
Jagnjad	Sve težine	Sve rase	250-300	Bikovi	Preko 500kg	SM	220-270
Jarad	Sve težine	Sve rase	20-250	Jagnjad	Sve težine	Sve rase	250-300
Junad	preko 480kg	SM	250-270	Junad	Do 300kg	Sve rase	

Junad	350-480kg	Sve rase	170	Junad	350-480kg	Sve rase	180-260
Bikovi	Preko 500kg	SM	250-270	Junad	Preko 480	Sve rase	240-280
Krave za klanje	Sve težine	SM	150-160	Krave za klanje	Sve težine	SM	120-200
Krmače za klanje	Preko 130kg		100-150	Krmače za klanje	Sve rase		100-130
Ovce	Sve težine	Sve rase	110-160	Ovce	Sve težine	Sve rase	120-160
Prasad	16-25kg	Sve rase	160-250	Prasad	16-25kg	Sve rase	180-270
Prasad	Do 15kg	Sve rase	220-270	Prasad	Do 15kg	Sve rase	
Tovljeni ci	80-120kg	Sve rase	120-170	Tovljeni ci	80-120kg	Sve rase	120-140
Tovljeni ci	Preko 120kg	Sve rase	110-160	Tovljeni ci	Preko 120kg	Sve rase	110-130
Telad	80-160	SM	400-560	Telad	80-160	SM	380-520
Koze	Sve težine	Sve rase	100-150	Šilježad	kg	Sve	200-210

Cene žitarica i stočne hrane na produktnoj berzi 18-22.03.2019.god. cene sa pdv.

Kukuruz	Pšenica	Soja	Suncokretova sačma 33%
17,05din/kg	24,75din/kg	41,69din/kg	din/kg

Cene povrća u Srbiji kvantaške pijace zaključno sa 18-24.03.2019.god.

Vrsta	Dominantna cena jed. mere din/kg	Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg
Boranija		Paradajz	150-200
Brokoli	170-250	Luk beli	220-350
Kupus	90-200	Luk crni	65-90
Karfiol	150-250	Patlidžan	
Krastavac	110-200	Paprika babura	280-350
Krompir	50-100	Paprika ostala	250-350
Paprika šilja		Spanać	40-100
Pasulj beli	180-250	Tikvice	150-200
Šargarepa	40-50	Praziluk	120-180

Cene voća u Srbiji sa kvantaške pijace sa 18-24.03.2019.god.

Vrsta	Jedinica mere din/kg	Vrsta	Jedinica mere din/kg
Jabuka ajdara	25-35	Orah	750-900
Jabuka ostala	25-65	Kivi	120-160
Grožđe crno	350	Jabuka greni smit	25-45
Kruška	80-200	Jabuka zlatni delišes	25-40

Izdavač:

„POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA “ DOO Užice

Tiraž:300 primera